

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Sendt pr epost til postmottak@fin.dep.no

Deres ref. 19/285

Vår ref.: Arvid Bekjorden

Vår dato: 28.08.2019

Høringsvar fra Distriktsenergi til Høring NOU2019:11 Enklere merverdiavgift med en sats.

Distriktsenergi representerer 66 lokale energiverk i Norge.

Oppsummert

Det vises til høringsbrev fra Finansdepartementet vedrørende NOU 2019:11. Utredningen foreslår enklere merverdiavgift med én sats. Dette innebærer at avgiften øker fra dagens 0 % til 25 % for husholdningsforbruk av strøm for kundene i Nord-Norge. Et av hovedargumentene i utredningen er at overgang til én sats innebærer forenkling. Vi kan imidlertid ikke se at samfunnsmessig nytte av forenklingen holdes opp mot samfunnsmessig ulempe med omleggingen, og vår erfaring er at dagens ordning med lav sats forvaltes effektivt med et allerede godt innarbeidet regelverk. Distriktsenergi mener derfor at utredningens konklusjoner og anbefalinger ikke må følges.

Bakgrunn for høringen

Ekspertutvalget ble oppnevnt 18. januar 2019. I mandatet er utvalget bedt om å utrede en enklere merverdiavgift med færre satser. Utvalget skulle legge frem anbefalinger om et enklere merverdiavgiftssystem med færre satser, herunder minst ett forslag med en provenynøytral omlegging og minst ett forslag som gir økte inntekter fra merverdiavgiften som for eksempel kan brukes til å redusere andre skatter og avgifter.

Distriktsenergis innspill

Distriktsenergi vil først tilkjenne vi stiller oss undrene til at ikke interesseorganisasjonene i energibransjen er med blant høringsinstansene. De beregningen som vi har fått gjort viser

at en eventuell innføring av full mva for blant annet husholdningskundene i Nordland, Troms og Finnmark (som utvalget foreslår) vil kunne gi nærmere 1 milliard i økte strømkostnader per år.

Ordningen med fritak har så vidt vi kjenner til eksistert siden 1969. Den er i hovedsak begrunnet med en lengre fyringssesong og et høyere strømforbruk enn resten av landet, grunnet klimatiske forhold. I tillegg er fritaksordningen viktig for å bidra til å unngå fraflytting og for å opprettholde bosetningen i Nord Norge. Distriktsenergi vil på denne bakgrunn fraråde at fritaket for mva til husholdningsforbruk i Nordland, Troms og Finnmark bortfaller slik utvalget foreslår.

Utredningen er mangelfull

Distriktsenergi er bekymret for at departementet foreslår endringer som vil påvirke økonomien til alle husholdninger i Nord-Troms og Finnmark svært negativt, uten en forutgående politisk debatt. Som nevnt tidligere er listen over høringsinstanser svært mangelfull, og høringen er lite kjent i offentligheten. Videre registrerer vi at høringen inneholder både udokumenterte påstander, «synsing» og direkte feil. Det vises til utredningens punkt 1.2.3.2 der det står «at andre deler av landet (Oppland og Hedmark) har like høyt strømforbruk uten fritak for merverdiavgift.

Statistikken fra SSB viser at nettoforbruket av elektrisk kraft til husholdninger i Finnmark er høyere enn i resten av landet. Statistikken fra 1994-2017 viser at Finnmark, målt mot resten av landet, i gjennomsnitt har 35 % høyere forbruk av elektrisk kraft i denne perioden. Finnmark målt mot Oppland og Hedmark har i samme periode, 37 % høyere gjennomsnittlig forbruk av elektrisk kraft i husholdninger.

Ordningen er et viktig bosettingstiltak

Distriktsenergi har ikke oppfattet dette som en målrettet ordning mot de husholdninger som har utfordringer med å betale strømrregningen, vi har heller ikke oppfattet ordningen som et forsøk på å gi en generell økonomisk støtte til husholdninger.

Ordningen, slik vi har oppfattet det, skal kompensere for lengre fyringssesong og også mørketid med dertil høyere kostnader til elektrisk kraft.

I samme kapittel (1.2.3.2) står det også at: «Støtte gjennom merverdiavgiften fører til større forbruk av kraft enn ellers, noe som er vridende og gir mindre effektiv ressursbruk. Fritaket i merverdiavgiftssystemet bidrar også til å komplisere regelverket og gir utfordringer knyttet til avgrensning og etterlevelse.»

At fritak for merverdiavgift isolert sett gir økt forbruk for husholdninger kan vi ikke se er underbygget i utredningen. Tvert imot er det til enhver tid stort fokus på «strømsparing», både gjennom media, støtteordninger (Enova m.m.), og som generelle økonomiske råd til husholdninger.

Det er uttalte politiske mål at resten av samfunnet i større grad skal over på elektrisk kraft som energikilde (biler, fly, ferger). Myndighetene har innført forbud mot oljefyring i større bygg, og det kommer også forbud mot oljefyring i husholdninger fra 2020. Utvalget synes (uten noen henvisninger til undersøkelser) at dette er «vridende», og gir større forbruk og gir mindre effektiv ressursbruk. Utvalget klargjør ikke hva det er «vridende» i forhold til, men det kan oppfattes som negativt at forbrukere legger om til elektrisk kraft som energikilde. Disse påstandene er oppsiktsvekkende i en tid hvor overgang til elektrisk energi er et av

hovedvirkemidlene i «klimasaken». Vi stiller spørsmål om hvordan husholdninger i Nord-Norge skal varme opp boligene sine, når verken olje eller elektrisk kraft er foretrukne energikilder.

Dagens ordning er ukomplisert å håndtere og lett å forholde seg til, både for forbrukerne og energiselskapene. Vi har grunn til å tro at dette også gjelder for myndighetene.

Ordningen med fritak for merverdiavgift bør etter vår oppfatning opprettholdes.

Vennlig hilsen

Distriktsenergi.

Knut Lockert
daglig leder